2025-03-25

Uppföljning av RAS

Inledning

Verkligheten blir sällan som man föreställer sig i teorin. När jag började skriva vår RAS var klubben sent ute med detta arbete. Det blev lite för bråttom och med för mycket detaljer, särskilt i brödtexterna, som inte har hållit för tidens tand.

Den strategiska inriktningen som den sammanfattande återges i RAS håller dock måttet (inklippt som bilaga här). Det överordnade strategiska målet om så god genetisk variation som möjligt är fortsatt klubbens viktigaste avelsmål. De övriga målen måste förhålla sig till detta det överordnade. Det medför självfallet att målkonflikter uppstår och att man ibland måste göra avkall när det gäller de lägre prioriterade målen. Vi har hittills inte sett behov av att göra direkt avkall på något *strategiskt mål* eller *övrigt mål*. Det gäller däremot några *åtgärder* och en del som uttrycks i *löpande text*.

Exempel på avsteg och möjliga målkonflikter

Hälsa

Höftleder

I syfte att gynna det strategiska målet avseende avelsbredd och genetisk variation har vi sett över och ändrat reglerna för valphänvisningen så att även kullar där ett föräldradjur har resultat C accepteras för hänvisning. Detta oaktat att RAS i löptext motsäger en sådan förändring. Den löptexten kom till sent i RAS-processen och då med anledning av att SKK:s handläggare lyfte frågan om vi inte skulle se över nyttan med hälsoprogrammet avseende HD. Jag kände i det läget att jag inte kunde ta den bollen på volley och skrev i RAS bort frågan alltför bestämt. Vi har nu även inlett en utvärdering av HD-programmet precis som handläggaren föreslog. Men allt detta tog två avelskonferenser 2023 och 2024 för att diskutera och förankra. RAS innehåller inte något strategiskt mål avseende HD. Den valda åtgärden står inte i direkt strid med övriga mål.

Ögon

Med anledning av det nya ögonintyget som började tillämpas den 3 februari 2025 och SKK:s åtgärder med anledning av det har WSSK till stora delar upphävt den egna ögonpolicyn. Det gör att texter i RAS på området inte är helt relevanta längre.

Det *strategiska målet* avseende glaukom har vi valt att främst hantera inom ramen för ett glaukomprojekt i samarbete med SLU som SKK har beviljat oss projektmedel för. Målet i sig är inte påverkat av den valda åtgärden.

Bedömning

Ändringar i RAS medges av SKK endast undantagsvis. En sådan process är ganska tungrodd. Det ska alltså mycket till för att WSSK ska göra en framställning till SKK om ändring i RAS.

Min bedömning är att RAS inte behöver ändras med anledning av avsteg från orden om HD i löpande text. RAS innehåller inget mål på strategisk nivå avseende HD och de övriga målen respektive åtgärder innehåller inget som skulle hindra de åtgärder vi vidtagit.

Min bedömning är likaså att avsnittet om ögon i RAS inte behöver skrivas om – det strategiska målet är intakt.

Mot den bakgrunden avser jag inte att lyfta frågan om ändring i RAS.

Prioriteringar

Vi har under 2024 pga. yttre omständigheter inte kunnat hålla oss till de prioriteringar som RAS anger. Det gäller särskilt det lågprioriterade området *exteriör*. Med anledning av SSRK:s exteriördomarkonferens för spaniel i september 2024 har vi nödgats att lägga mycket av våra resurser på detta område.

Detta har fått till följd att vi inte har haft resurser att fokusera på det viktigare området *mentalitet och funktion.*

Övrigt

Den absoluta merparten av uppföljningen med bäring på RAS sker i våra årliga avelsrapporter som brukar färdigställas i april.

På flera ställen i RAS anges att data ska publiceras i WelshNytt. Då dessa data är lätt åtkomliga digitalt har vi bedömt att det saknas anledning att publicera dem i tryckt tidskrift.

Rigmor Långström

ordförande

Bilaga med utdrag ur RAS

4. Strategisk inriktning

God hälsa och mentalitet är grundläggande för varje hunds funktion. Den genomförda uppfödarenkäten resulterade också i att fokus bör vara på dessa områden. Svarsfrekvensen var dock låg. En förutsättning för att bibehålla och förbättra hälsa och mentalitet samt funktion i övrigt är en långsiktig avel med fokus på avelsbredd och låg inavelsgrad. För den kommande femårsperioden gäller det att välja ett fåtal strategiska mål som är möjliga, om än kanske svåra, att nå. När det gäller ärftliga sjukdomar är devisen att det är enklare att stämma i bäcken än i ån. Därför ligger inriktningen på en allvarlig sjukdom som visserligen inte drabbar så många welsh springer spaniels men där det finns indikationer på att förekomsten ökar. När det gäller mentalitet och funktion finns initialt behov av kartläggning av nuläget som underlag för utvecklingsarbetet och som ger förutsättningar för återkommande uppföljning. Strategin för nu blir därför främst att ta fram sådant underlag.

4.2 De strategiska målen

4.2.1 Population och avelsstruktur

Det är av strategisk vikt att vi förmår att utnyttja den kraftiga ökningen av antalet födda hundar så att avelsbasen breddas utan att avkall görs på kvaliteten hos avelsdjuren. Det är här angeläget att antalet hanhundar som används ökar så att skillnaden mellan antalet använda hanar och tikar minskar. En breddad avelsbas motverkar inavelsökningen. Det strategiska målet är - att en bredare avelsbas av god kvalitet används i aveln och att inavelsökningen hålls gott och väl under 2 %.

4.2.2 Hälsa

Det övergripande strategiska målet är att - bibehålla en god generell hälsostatus Glaukom är en mycket allvarlig ögonsjukdom. Det finns indikationer på att förekomsten ökar inom rasen. Tidiga åtgärder

bedöms vara den viktigaste framgångsfaktorn. Därför är det specifika strategiska målet att - minska förekomsten av glaukom

4.2.3 Mentalitet och funktion

Welshen är en populär hundras vars mentalitet får antas tilltala många. Men det som helt ovetenskapligt har kunnat noteras genom iakttagelser på utställningar, inlägg på sociala medier etc. är förekomsten av welshar som är överdrivet blyga, är rädda i ovana situationer, inte är naturligt följsamma, är stressade och överaktiva etc. Det strategiska målet är - welshar som är arbetsvilliga och ivriga i olika aktiviteter men inte stressade - welshar som är följsamma och lättlärda - welshar som inte har lätt för att bli rädda i olika situationer

4.2.4 Exteriör

Här har vi valt att inte ha något strategiskt mål; dvs. området har inte getts en sådan prioritet.